

Delrapportering av uppdrag inom ramen för det nationella skogsprogrammet

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har sedan juli 2018 ett antal regeringsuppdrag inom ramen för det nationella skogsprogrammet. Denna delrapport avser de fem uppdrag som ska delrapporteras senast den 28 februari 2019:

1. utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK)
2. bistå i arbete inom internationella skogsfrågor (N2018/04154/SK)
3. förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (N2018/04155/SK)
4. bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet (N2018/04156/SK)
5. stödja regionala dialoger och strategier (N2018/04157/SK)

Övergripande

Skogsstyrelsen ser ett behov av att relevanta indikatorerna finns på plats så tidigt som möjligt i processen varför vi ser att det uppdrag om att ta fram förslag på indikatorer som nämns i strategin för nationellt skogsprogram under kapitel 4.4. är angeläget.

Skogsstyrelsen lyfter frågan om att den nationella processen behöver etableras och tydliggöras.

Skogsstyrelsen bedömer att ett ekonomiskt stöd är av betydelse även kommande år för att säkra att de regionala processerna fortsätter.

Ekonomisk uppföljning av uppdragen

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk	2 000 000	3 648 232
Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor	4 300 000	4 458 622
Förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU	700 000	1 011 339
Bistå i det nationella genomförandet inkl. stödja regionala dialoger och strategier	2 500 000	1 764 570

Tabell 1: Ekonomisk uppföljning per respektive regeringsuppdrag

Utöver medel från anslag 1:2, anslagspost 3 har medel från anslag 1:1 tillförts arbetet med skogsprogrammets genomförande.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	2(24)
----------------	----	------------	--	-------

Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk

I uppdraget att utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK) har Skogsstyrelsen genomfört aktiviteter inom ramen för kampanjen Skog med variation. Aktiviteterna har riktats till skogsägare. Även operativa rådgivningsinsatser till yrkesverksamma i skogsbruket har genomförts.

Ytterligare insatser under 2018 har varit produktion av film, uppdaterat rådgivningsmaterial, bilaga till Skogseko, halvtidsutvärdering av kampanjen Skog med variation och webbutbildning för yrkesverksamma.

Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor

Skogsstyrelsen har i de båda uppdragen i) bistå i det nationella genomförandet och ii) bistå i internationella skogsfrågor tagit fram en omvärldsanalys som är tänkt att användas både inom de nationella och de internationella dimensionerna av skogsprogrammet.

Ytterligare insatser har bland annat varit inom området samverkan med Näringsdepartementet och tänkbara samarbetsorganisationer. I samband med det svenska ordförandeskapet i Barentsrådet har Skogsstyrelsen lyft fram skogens roll i utvecklingen av ett biobaserat samhälle tillsammans med klimatfrågan. Inom det boreala samarbetet har Sverige under 2018 anordnat ministermöte i Haparanda där Kanada, USA, Norge, Sverige, Finland och Ryssland deltog. Dessutom har ett gemensamt projekt igångsatts om den boreala skogens möjligheter för begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Skogsstyrelsen har genom skogsprogrammet bidragit ekonomiskt till arbetet inom European Forest Institute Multi Trust Fund. Skogsstyrelsen har även gett stöd till Biosfärsprogrammet i Sverige att genomföra en förstudie om möjligheten att använda biosfärsområden som modellområden för klimatanpassning av skogslandskapet. Skogsstyrelsen har under 2018 även genomfört bilaterala dialoger med Brasilien, Etiopien och Slovenien.

Förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU

Under 2018 har Skogsstyrelsen aktivt bidragit till förberedelser och genomförandet av Skogsakademin 2018 för EU beslutsfattare, vilken genomfördes i Finland. Skogsakademin i Sverige planeras att genomföras våren 2020 istället för hösten 2019.

Bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet

Skogsstyrelsen har inrättat en projektorganisation för uppdragen att bistå i genomförandet samt uppdraget att stödja regionala dialoger och insatser.

Insatser som har gjorts är bland annat stöd till skogsprogrammets dialogprocess, omvärldsanalys, konferens ”Nationella skogsprogrammet i praktiken” och kommunikation och webbplats.

I strategin för nationellt skogsprogram nämns under kapitel 4.4. att regeringen avser att ge Skogsstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på relevanta indikatorer som löpande kan mäta eller på annat sätt visa på skogsprogrammets genomförande. Skogsstyrelsen ser ett behov av att indikatorerna finns på plats så tidigt som möjligt i processen varför vi ser detta uppdrag som angeläget.

Det finns risk att Skogsstyrelsens medverkan i de regionala dialogprocesserna måste prioriteras ner under 2019. Detta på grund av begränsade anslag.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	3(24)
----------------	----	------------	--	-------

Stöd till regionala dialoger och strategier

Skogsstyrelsen har under hösten fördelat 15 934 000 kronor till de 19 länsstyrelser som ansökt om medel till regionala dialoger och strategier. Skogsstyrelsen har även tagit fram anvisningar för länsstyrelsernas redovisning av genomförda insatser.

Ett fåtal län hade redan sedan tidigare utarbetade skogsstrategier vilket innebär att de haft möjlighet att snabbare komma igång med konkreta aktiviteter. Flertalet län har dock haft svårt att mobilisera tillräckligt med resurser för att under den korta tiden genomföra sina planer men kommer att fortsätta arbetet 2019.

Av de utbetalda medlen på 15 934 000 kronor har 9 586 439 kronor upparbetats under 2018. Återstående medel återbetalas till Skogsstyrelsen senast 2019-02-28.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	4(24)
----------------	----	------------	--	-------

Bakgrund till uppdragen

Strategin för Sveriges nationella skogsprogram beslutades av regeringen den 17 maj 2018 (dnr N2018/03142/SK). Arbetet vägleds av programmets vision:

Skogen, det gröna guldets, ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi.

Visionen för det nationella skogsprogrammet ska vara ledstjärna i den fortsatta dialogen, tillsammans med konkretiseringarna i strategins mål för de fem fokusområdena. Grundförutsättningen för arbetet med skogsprogrammet är att inriktningen för den svenska skogspolitiken som vilar på två riksdagsbundna jämställda mål om produktion och miljö, de äganderättsliga principerna samt principen om frihet under ansvar ligger fast. Programmets strategi utgår från skogens ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och bygger på bred dialog, samverkan, engagemang och erfarenhetsutbyte mellan intressenter i skogens hela värdekedja.

I juli 2018 gav regeringen Skogsstyrelsen ett antal uppdrag med koppling till skogsprogrammet. Fem av uppdragen ska delrapporteras till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 28 februari.

De fem uppdragen är att inom ramen för nationella skogsprogrammet:

1. utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK)
2. bistå i arbete inom internationella skogsfrågor (N2018/04154/SK)
3. förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (N2018/04155/SK)
4. bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet (N2018/04156/SK)
5. stödja regionala dialoger och strategier (N2018/04157/SK)

Skogsstyrelsen har valt att i denna promemoria samla delrapporteringarna för ovanstående uppdrag.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	5(24)
----------------	----	------------	--	-------

1. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att genom rådgivning, kommunikation och samverkan med yrkesverksamma i skogsbruket och skogsägare samt där så är lämpligt med forskare, miljöorganisationer och andra delar av civilsamhället, bidra till ett mer variationsrikt skogsbruk.

Skogsstyrelsens insatser ska bidra till att ge information om och förslag på hur främst yrkesverksamma, exempelvis entreprenörer, och skogsägare kan skapa en ökad variation i skogen avseende skogsbrukssätt, metoder och trädslagsval. Insatserna ska utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk inom Skogsstyrelsens kampanj "Bra produktion – skog med variation" inom ramen för regeringens beslut om strategi för Sveriges nationella skogsprogram (dnr N2018/03142/SK).

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsen har drivit kampanjen Skog med variation (även kallad Bra produktion - Skog med variation) sedan 2017. Kampanjaktiviteterna har hittills i första hand nått fram till skogsägare. Inom ramen för detta uppdrag har vi dels genomfört operativa rådgivningsinsatser riktade till i första hand yrkesverksamma i skogsbruket samt tagit fram rådgivningsmaterial som kan bidra till att sprida kampanjbudskapen ytterligare till både yrkesverksamma och skogsägare. En utmaning när det gäller att få yrkesverksamma att delta i rådgivning är att gruppen har begränsat med tid för kunskapsuppbyggnad och att flera olika aktiviteter konkurrera om utrymmet. Skogsstyrelsen har därför valt att förutom traditionella rådgivningsaktiviteter även arbeta med att ta fram rådgivningsmaterial som kan spridas i olika digitala kanaler som till exempel på webben, i nyhetsbrev, webbaserad distansutbildning och via sociala medier.

Genomförda insatser 2018

Filmproduktion

Skogsstyrelsen har under hösten producerat tre filmer, *Skog med variation – exempel, Douglasgranen - en framtida vinnare?* samt *Blandskogens fördelar*. Skogsstyrelsens skogskonsulenter och specialister samt forskare medverkar.

Uppdatering av rådgivningsmaterial på Skogskunskap.se

Skogskunskap.se är en digital rådgivningssajt som i första hand vänder sig till skogsägare, men används även av yrkesverksamma i skogsbruket. Webbplatsen är ett samarbete mellan Skogsstyrelsen, Skogforsk och LRF Skogsägarna. Innehållet tas fram i samverkan mellan forskare och praktiker. Inom ramen för regeringsuppdraget har en extra satsning gjorts på att uppdatera och nyproducera material kopplat till temat Skog med variation, bland annat film och nya webbsidor.

Bilaga om Skog med variation till Skogseko

Tidningen Skogseko ges ut av Skogsstyrelsen fyra gånger per år. I nummer fyra 2018 fanns en 16-sidig bilaga med tema Skog med variation. Bilagan distribueras till cirka 214 000 mottagare, huvudsakligen skogsägare, men även yrkesverksamma.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	6(24)
----------------	----	------------	--	-------

Halvtidsutvärdering av kampanjen, Skog med variation

Skogsstyrelsen har uppdragit åt en konsult att genomföra en utvärdering av arbetet i rådgivningskampanjen under 2017 och första halvan av 2018. I undersökningen ingår också att undersöka inställningen till Skog med variation-temat hos yrkesverksamma och skogsägare som ännu inte har deltagit i kampanjen. Resultatet visar att deltagandet i rådgivningsaktiviteter framförallt bidragit till fördjupad kunskap och en mer positiv attityd till varierat skogsbruk bland yrkesverksamma. Hos skogsägarna handlade effekterna av rådgivningen om såväl nya och fördjupade kunskaper, mer positiv attityd och att man uppger att man ändrat sitt agerande.

Intervjuerna som gjordes med yrkesverksamma och skogsägare som ännu inte deltagit i kampanjaktiviteter visar att inställningen generellt till ett mer varierat skogsbruk är positiv, speciellt hos skogsägarna. Båda grupperna ser riskspridning som det främsta argumentet för mer variation och bland hindren nämns sämre ekonomiskt utfall och kunskapsbrist som viktiga faktorer.

Webbutbildning för yrkesverksamma

Skogsstyrelsen har anordnat flera distansutbildningar via lärplattform. Två av kurserna har varit särskilt riktade till yrkesverksamma i skogsbruket. 72 deltagare fullgjorde dessa två kurser. Dock var inte alla dessa yrkesverksamma.

Exkursioner och andra fysiska träffar för yrkesverksamma

Under hösten har Skogsstyrelsen arrangerat ett antal aktiviteter särskilt riktade mot yrkesverksamma, vilket bidragit till att betydligt fler ur den här gruppen har kunnat nå av kampanjbudskapet. Under 2018 har totalt 320 skogstjänstemän och 76 skogsarbetare/entreprenörer deltagit i fysiska träffar med temat Skog med variation.

Ekonomisk uppföljning

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk	2 000 000	3 648 232

Tabell 2: Ekonomisk uppföljning Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk

Planerat arbete under 2019

Digitalt beslutsstöd

Målet är att under 2019 färdigställa minst ett digitalt beslutsstöd kopplat till temat Skog med variation. Med digitalt beslutsstöd menas en webbsida eller en applikation där man kan mata in uppgifter, till exempel data om ett bestånd eller fastighet och/eller ägarspecifika uppgifter så som vilket mål man har med sitt skogsbruk. Utifrån dessa uppgifter genereras förslag till skötselåtgärder som styr mot målet utifrån de givna förutsättningarna i skogen.

Filmproduktion

Ytterligare filmer inom temat Skog med variation kommer att produceras.

Fler webbkurser och webinarier för yrkesverksamma

Erfarenheterna från webbkurserna som genomförts hittills i kampanjen är goda. Genomförda utvärderingar visar att både kursledare och deltagarna är positiva till den här formen av

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	7(24)
----------------	----	------------	--	-------

kunskapsförmedling. Därför bör arbetssättet utvecklas vidare. Webbinarier och videoföreläsningar har inte testats tidigare i kampanjen och det bör vara ett bra sätt att nå yrkesverksamma.

Exkursioner

Exkursioner och andra fysiska träffar för yrkesverksamma kommer att arrangeras även under 2019.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	8(24)
----------------	----	------------	--	-------

2. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, bistå i arbete inom internationella skogsfrågor (N2018/04154/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att bistå Regeringskansliet i proaktivt och strategiskt påverkansarbete för integrering av den internationella skogliga dimensionen i enlighet med det nationella skogsprogrammets inriktning. Målet för fokusområdet inom skogsprogrammet avseende Hållbart brukande och bevarande av skogen som en profilfråga i svenskt internationellt samarbete, ska vara att skogen och dess värdekedja ska bidra till globalt hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030. Skogsstyrelsen ska fokusera ytterligare på policyutveckling inom EU och förstärka skoglig samverkan och dialog. Skogsstyrelsen ska stärka och vidareutveckla strategisk omvärldsbevakning, inklusive rapportering, statistik och konsekvensanalys för internationella skogsfrågor och skogens värdekedjor. Vidare ska Skogsstyrelsen, inom sitt verksamhetsområde, bistå Regeringskansliet i att stärka skogligt globalt utvecklingsarbete, genomförandet av Agenda 2030, innovations- och forskningssamverkan, export- och investeringsfrämjande samt handelsrelaterade processer. Skogsstyrelsen ska, när det är relevant, samverka med andra myndigheter, universitet och högskolor samt organisationer.

Så har vi tolkat uppdraget

Skogsstyrelsens tolkning av uppdraget innebär att myndigheten ska fokusera ytterligare på policyutveckling inom EU, arbeta med strategisk omvärldsbevakning och bidra till att stärka globalt utvecklingsarbete. Det ska göras genom samverkan, delta i strategiska dialoger och initiera bilaterala och internationella samarbeten, förstärka svenskt samarbete med internationella experter och forskare samt vidareutveckla rapportering och genomföra konsekvensanalyser av policyförslag. Skogsstyrelsen ska även verka för ökat utbyte med andra organisationer, t.ex. genom sekunderingar.

Det har varit en stor utmaning att under en kort tid använda de medel som följde med uppdraget på ett meningsfullt sätt för att främja intentionerna i den internationella dimensionen av skogsprogrammet. Skogsstyrelsen har därför fokuserat på att bidra till pilotaktiviteter inom redan etablerade strukturer.

Projektorganisation

Skogsstyrelsen har inrättat en projektgrupp för uppdraget angående de internationella skogsfrågorna i skogsprogrammet. Projektgruppen består av en projektledare samt några nyckelpersoner på Skogsstyrelsen och SLU.

Genomförda insatser 2018

Samverkan

Under tidig höst bjöd Näringsdepartementet in tänkbara samlivsorganisationer till ett möte för att hitta gemensamma nämnare i arbetet med skogsprogrammets internationella frågor. Dessutom har Skogsstyrelsen haft egna bilaterala kontakter med flera av de organisationer som omnämns i uppdraget, särskilt SLU och Sida.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	9(24)
----------------	----	------------	--	-------

Omvärldsanalys

Skogsstyrelsen har för de båda uppdragen i) bistå i det nationella genomförandet och ii) bistå i internationella skogsfrågor finansierat en omvärldsanalys som är tänkt att användas både inom nationella och internationella dimensioner av skogsprogrammet (se även avsnittet ”Bistå i det nationella genomförandet”). Tanken är att omvärldsanalysen även ska kunna fungera som underlag för att ta fram regionala omvärldsanalyser och strategier.

Omvärldsanalysen visar på nio megatrender som påverkar oss och som vi behöver förhålla oss till. Megatrenderna är demografi, energi, tekniska förändringar, global ekonomi, klimatförändringar, miljöutveckling, sociala förändringar, uthållighet och politiken.

Barents

Under det svenska ordförandeskapet i Barentsrådet innehar Skogsstyrelsen ordförandeskapet för Barents skogssektornätverk (BFSN). Skogsstyrelsen har förankrat svenska prioriteringar och lett arbetet med att ta fram en färdplan för BFSN som tillsammans med klimatfrågan i stort fokuserar på skogens roll i utvecklingen av ett biobaserat samhälle.

Vidare har skogsprogrammet gett ett bidrag till SLU för att dels genomföra en studie om skogens roll i bioekonomin i norra Europa, dels för att planera och genomföra en avslutande skogskonferens i Umeå under hösten 2019.

Skogsstyrelsen och ryska federala skogsmyndigheten har under 2018 förhandlat och slutit en bilateral överenskommelse om förstärkt samarbete (MoU) inklusive en handlingsplan.

Borealt samarbete

Det boreala samarbetet sjuösattes 2012 på initiativ av Kanadas och Sveriges skogsansvariga ministrar. 2018 anordnade Sverige ett borealt ministermöte i Haparanda där Kanada, USA, Norge, Sverige, Finland och Ryssland deltog. Island, FAO och UNECE deltog som observatörer. Vid mötet antogs Haparanda ministerdeklaration som gav politiskt stöd till att öka samarbetet mellan medlemsländerna. Dessutom lanserades ett projekt (Insight process) med syfte att öka samarbetet mellan policy och forskning. Ministrarna beslutade även att undersöka möjligheten att formalisera samarbetet under UNECE och FAO.

I anslutning till ministermötet anordnades en science-policydialog där forskare från International Boreal Forest Research Association (IBFRA) och policybeslutsfattare från de sex deltagande länderna diskuterade prioriterade policyfrågor.

Sverige kommer ta ledningen för det första Insight-projektet med fokus på den boreala skogens möjligheter för begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Projektet kommer att leverera en kunskapsammansättning som är anpassad för policybeslutsfattare. Skogsstyrelsen har genom skogsprogrammet bidragit med medel till SLU/Future Forest som kommer leda projektet.

European Forest Institute (EFI) Multi Trust Fund

Sverige har under ett antal år gett stöd till EFI för att bidra med vetenskapliga kunskapsunderlag, forskningssammansättningar och fora för europeiska beslutsfattare. Ämnen som diskuteras är bland annat utvecklingen av hållbart skogsbruk, inklusive utmaningar och möjligheter till hållbart brukande och bevarande av skogar i en växande

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	10(24)
----------------	----	------------	--	--------

bioekonomi. Detta förbättrar förutsättningarna för dialog och europeiskt samarbete vilket är i linje med skogsprogrammets fokusområden, mål och vision.

Skogsprogrammet har bidragit ekonomiskt till detta arbete och Skogsstyrelsen har även medverkat i några av de aktiviteter som har anordnats.

Biosfärsområden som modellområden för klimatanpassning av skogslandskapet

Biosfärområden är pilotområden där nya metoder och ny kunskap testas för att nå en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Av knappt 700 biosfärsområden runt om i världen finns cirka 300 i Europa varav fem i Sverige.

Skogsprogrammet har gett stöd till Biosfärsprogrammet i Sverige att genomföra en förstudie om möjligheten att använda biosfärsområden som modellområden för klimatanpassning av skogslandskapet. Som en del i förstudien anordnades under hösten 2018 ett symposium med deltagare från svenska och fem europeiska biosfärsområden. Under symposiet framkom ett stort intresse att inom deltagande biosfärsområden fortsätta att utveckla ett projekt runt klimatanpassning och försöka hitta möjliga finansieringskällor.

IUFRO:s skog och vattenkonferens

Som ett led i stärkt globalt samarbete och samarbete med internationella experter och forskare medverkade Skogsstyrelsen under hösten 2018 i en skog- och vattenkonferens i Chile, anordnat av IUFRO. Där presenterade vi hur Sverige arbetar med skog och vattenfrågan genom dialog, samverkan, inventering och forskning för att få policys att bli verklighet. Bland annat presenterades hur vi arbetar med blå målklassning, som är ett sätt att identifiera och hantera ett vattendrags naturvärden.

Nätverk om skoglig rådgivning till skogsbrukare (FOREXT)

Skogsstyrelsen medverkar i ett nätverk bland EU-länder som arbetar med offentligt finansierad rådgivning och kunskapsförmedling till skogsbrukare (FOREXT). Vid ett möte i Spanien i höstas formaliserades samarbetet. Skogsstyrelsen tar nu en plats i sekretariatet som ska samordna och organisera nätverkets kommande möten och aktiviteter.

Bilaterala dialoger

Under senare år har Skogsstyrelsen inom politiken för global utveckling arbetat med samverkan inom den svenska resursbasen för dialoger kring skogssektorutveckling. Bilaterala dialoger med bland annat Etiopien och Brasilien är exempel på väl förberedda samarbeten som nu passar väl in i skogsprogrammets intensioner om att stärka skogligt globalt utvecklingsarbete och i genomförandet av Agenda 2030.

Brasilien

Dialogen med delstaten Sao Paulos Miljösekretariat återupptogs under hösten 2018 efter att under 2017 gått trögt på grund av den politiska situationen i landet. En delegation från Miljösekretariatets ledning besökte i december Sverige efter en inbjudan från Skogsstyrelsen. Delegationen träffade även representanter från SLU, Skogforsk, Stockholm International Water Institute, Svensk Skogscertifiering, Forskarnätverket Focali, LRF Skogsägarna och Skogsindustrierna. Under delegationens besök undertecknades ett Memorandum of Understanding mellan delstaten Sao Paulo och Skogsstyrelsen, som handlar om att främja

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	11(24)
----------------	----	------------	--	--------

samverkan mellan olika aktörer både i Sverige och i Sao Paulo inom en rad ämnesområden och i olika former. Skogsstyrelsen kommer fungera som koordinator för dessa ambitioner.

Etiopien

En bilateral ”skogssektordialog” mellan Sverige och Etiopien har pågått sedan 2017. Den startade med att en delegation med ansvarig minister och vice minister besökte Sverige och interagerade med mer än 20 svenska skogssektoraktörer. Etiopien antog i slutet av 2018 en ambitiös plan för skogssektorns utveckling och Skogsstyrelsen och SLU har deltagit i grundläggande diskussioner om konkreta programaktiviteter. Dialogen tar nu ett steg mot kapacitetsutveckling som följd av att en ny kommission tillsatts under Etiopiska presidenten. Dessutom anslår Sida 8 miljoner USD för programmet 2018 – 2022. SLU är huvudpartner med kommissionen och Skogsstyrelsen kommer att delta kring frågor om utveckling av styrning, stöd och informationsflöden.

Slovenien

Skogsstyrelsen inledde under hösten en dialog med Slovenien för att undersöka om vi kan lära av varandras skogsbruk. Initiativet kommer ifrån Skogsstyrelsens arbete med hyggesfritt skogsbruk. Slovenien har sedan 1947 haft förbud mot kalavverkningar större än 1 ha och har därför lång erfarenhet av hyggesfritt skogsbruk/kontinuitetsskogsbruk. Inledande kontakt togs sommaren 2018 med Slovenian Forestry Institute (motsvarande Skogforsk) som ordnade ett besök i Slovenien för en grupp bestående av tjänstemän från Skogsstyrelsen, SLU, Skogforsk och Sveaskog. Kontakten var mycket positiv och ett fortsatt samarbete förankrades på GD/Director-nivå. Tanken med utbytet är att lära av varandras skogsbruk och ta del av de erfarenheter och kunskaper som finns i respektive land.

Ekonomisk uppföljning

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor (inkl. utbetalda bidrag)	4 300 000	4 458 622

Tabell 3: Ekonomisk uppföljning Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor

Inför fortsatt arbete

Under hösten 2018 har ett flertal aktiviteter initierats. Ambitionen har varit att bredda engagemanget för genomförandet av Skogsprogrammet till ett flertal aktörer inom myndigheter, näringsliv och civila samhället. Det är av yttersta vikt att de här satsningarna fortsätter och förstärks. För detta behövs en tydlig struktur för hur skogsprogrammet ska bedrivas både på nationell och internationell nivå, något som bör utvecklas tillsammans med regeringskansliet under 2019.

Planerat arbete under 2019

EU

Skogsstyrelsen kommer stödja regeringskansliet genom aktiv medverkan vid förhandlingen av rådslutsatser kring halvtidsutvärderingen av EU:s skogsstrategi. Sverige driver också frågor som rör förbättrad samordning och kommunikation kring EU:s politikområden, som har påverkan på skog och skogsbruk. Dessutom driver Sverige frågan om en starkt internationell dimension i genomförandet av EU:s skogsstrategi. Sverige genomför även strategiskt påverkansarbete på KOM angående inriktningen för perioden efter 2020 (en ny skogsstrategi).

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	12(24)
----------------	----	------------	--	--------

Skogsstyrelsen kommer även att bistå regeringskansliet i frågan om en möjlig EU-handlingsplan mot avskogning, genom underlag och deltagande vid möten i Bryssel.

Barents

Arbetet inom Barents skogssektornätverk fortsätter under 2019 och några möten är planerade inklusive avslutningskonferensen under hösten, i samband med att Sverige lämnar över ordförandeskapet i Barentsrådet till Norge. Dessutom kommer studien om skogens roll i bioekonomin i norra Europa att presenteras och diskuteras.

Borealt samarbete

Arbetet med IBFRA insight-processen fortsätter under ledning av SLU. Rapporten kommer att presenteras vid den gemensamma sessionen för UNECE:s kommitté för skog och skogsindustri samt FAO:s europeiska skogskommission hösten 2019. Vid denna session kommer även beslut fattas om att inrätta en UNECE/FAO *Team of Specialists on Boreal Forests*. Skogsstyrelsen kommer driva frågan i UNECE/FAO förberedande processer.

Forest Europe/UNECE arbete om gröna jobb

Inom Forest Europe och UNECE/FAO pågår parallella initiativ för att stimulera utvecklingen av gröna jobb inom skogssektorn (inklusive gröna näringar kopplat till skog/naturvård). På initiativ av Sverige har organisationerna beslutat att förbättra sitt samarbete inom området. Under våren, kommer man att besluta om gemensamma riktlinjer för gröna jobb i skogssektorn. För att fortsätta det gemensamma arbetet planerar Skogsstyrelsen att anordna ett gemensamt möte under våren med expertgrupper från de båda organisationerna. Syftet är att ta fram nationella exempel med erfarenheter kring främjandet av jobb i skogssektorn (och därmed tillämpningen av de identifierade riktlinjerna).

Främjanderesor

Om Business Sweden anordnar en främjanderesa till något land där svensk skogsexport kan ha en marknad har Skogsstyrelsen beredskap för att medverka. I nuläget är inget land definierat.

Bilaterala dialoger

Brasilien

Skogsstyrelsen planerar att tillsammans med andra organisationer besöka Miljösekretariatet i Sao Paulo och deras partners med ambitionen att komma igång med samarbete inom några olika teman.

Etiopien

Under SLU:s ledning fortsätter dialogen med Etiopien att utvecklas och planeras leda till ett antal aktiviteter.

Slovenien

Under första halvåret 2019 planerar de båda länderna att ta fram varsin rapport om sitt skogsbruk inkl. politiska förutsättningar. Under senvåren-sommaren planeras för en exkursion i Slovenien och sedan en i Sverige där rapporterna diskuteras. Under hösten 2019 skrivs sedan en syntesrapport baserad på de båda rapporterna, där tankar och arbetssätt jämförs och slutsatser dras. Förhoppningsvis kommer det att bli en vetenskaplig publikation baserad på

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	13(24)
----------------	----	------------	--	--------

syntesrapporten. Efter arbetet (vintern 2019/2020) planerar Skogsstyrelsen och SLU, som är huvudansvariga för arbetet, att ordna ett öppet seminarium där resultaten presenteras.

Övrigt

Skogsstyrelsen fortsätter under 2019 att utveckla tidigare påbörjade bilaterala dialoger med länder som exempelvis Albanien, Indien, Laos och Vitryssland.

Ökat samarbete mellan Skogsstyrelsen och Sida

Skogsstyrelsens förslag om att förbereda ett ”International training program” (ITP) med titeln ”Locally Controlled Forest Restoration – A Governance and Market Oriented Approach to Resilient Landscapes” godkändes av Sida under hösten 2018. Förberedelsefasen ska bli klar i år och implementeringsfasen förväntas ske 2020 – 2024. Programmet vänder sig till relevanta myndigheter, intressentorganisationer och enskilda organisationer i framförallt ”Sida-relevanta” länder. Implementeringsfasen kommer genomföras tillsammans med bl.a. Stockholm International Water Institute och Ecoinnovation Foundation.

De två myndigheternas generaldirektörer möttes i under hösten 2018 och enades om att granska Sidas strategier och Skogsstyrelsens olika uppdrag, som skogsprogrammet, för att bekräfta ytterligare samarbetsmöjligheter.

Världsvattenveckan

Vid den kommande Världsvattenveckan planerar Skogsstyrelsen och en grupp andra svenska organisationer tillsammans med FAO att genomföra ett panelsamtal med svenska exempel som har titeln ”The Forest and Water Nexus – Bringing people and landscapes together”. Skogsstyrelsens del handlar bland annat om blå målklassning. Dessutom planeras för en exkursion under samma tema.

IUFRO-kongressen 2019

Sverige och SLU står som värld för IUFRO-kongressen 2024. I linje med skogsprogrammets ambition, att förstärka svenskt samarbete med internationella experter och forskare, planerar Skogsstyrelsen genom skogsprogrammet att stödja SLU:s ambition att göra ett kraftfullt intryck vid den kommande IUFRO-kongressen i Brasilien (Curitiba) i månadskiftet september-oktober 2019 genom att ha en stor, svensk monter under kongressen.

SLU:s internationella vecka

I linje med skogsprogrammets ambition, att förstärka svenskt samarbete med internationella experter och forskare, planerar Skogsstyrelsen att ge stöd till SLU:s internationella vecka i slutet av mars. Det ger forskare och samarbetspartners från låginkomstländer möjlighet att delta på arrangemanget.

Nätverk om skoglig rådgivning till skogsbrukare (FOREXT)

Som del av sekretariatet i FOREXT kommer Skogsstyrelsen fortsätta bidra till vidareutveckling av nätverket.

Påverkansarbete på EU:s beslutsfattare

I linje med skogsprogrammets inriktning om att arbeta med policyutveckling inom EU och värna om nationellt självbestämmande planerar Skogsstyrelsen att stödja SkogForsk och

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	14(24)
----------------	----	------------	--	--------

SLU:s förslag om ett seminarium i Bryssel för att lyfta fram det nordiska perspektivet på skog och ekosystemtjänster för att visa på de stora skillnaderna hur man ser på skog i Europa.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	15(24)
----------------	----	------------	--	--------

3. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (N2018/04155/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att, tillsammans med en organisation utpekad av den finska regeringen, förbereda och genomföra en dialog om hållbart skogsbruk och skogsindustri för beslutsfattare inom EU i form av årliga skogsexkursioner.

En första exkursion ska genomföras i Finland under 2018. En andra exkursion bör genomföras i Sverige under 2019. I uppdraget ingår att samverka med relevanta intresseorganisationer om dialogen, till exempel vad gäller utformningen av exkursionerna samt att identifiera deltagare och att bjuda in till exkursionerna.

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsen bidrar aktivt till förberedelser och genomförandet av Skogsakademi018 för beslutsfattare inom EU som hållits i Finland 2018 och kommande möte i Sverige våren 2020. Inför genomförandet av Forest Academy 2020 i Sverige kommer vi att behålla den befintliga arbetsgruppen samt förstärka egna resurser när det gäller det praktiska genomförandet.

Genomförda insatser 2018

Skogsstyrelsen har deltagit i hela processen, från planering av tema och program till praktiska uppdrag som kontakt med talare och målgrupp. Forest Academy 2018 fick ett positivt gensvar i den utvärdering som gjordes efter mötet. Mötet höll genomgående hög kvalitet när det gäller det praktiska genomförandet. Deltagande från EU-parlamentariker blev lågt och är något som behöver prioriteras inför mötet 2020. Det svenska mötet kommer även ha ett starkare fokus på byggande i trä och hållbarhetsfrågor kopplat till skogsbruk.

I diskussionerna med den finska organisationen samt finska och svenska intressenter har det blivit tydligt att Skogsakademin i Sverige lämpligast genomförs våren 2020 istället för hösten 2019. Det tyngst vägande argumentet för detta är att EU-valet 2019 äger rum i slutet av maj och att det därmed dröjer till september 2019 innan nya europaparlamentets ledamöter är kända och på plats. Dessutom hinner det bli sen höst innan den nya EU-kommissionen (och därmed kommissionärer och kabinett) har bekräftats. Det bedömdes som osannolikt att kunna identifiera deltagare i god tid före en Skogsakademi hösten 2019. Dessutom bedömdes det tveksamt om målgruppen (EU parlamentariker och nyckelpersoner inom kommissionen) skulle kunna prioritera ett deltagande samtidigt som de behöver etablera sig i Bryssel och komma igång med EU arbetet i såväl Europaparlamentet som EU-kommissionen. Efter diskussion med Näringsdepartementet har beslutats att således planera för ett Skogsakademimöte för EU beslutsfattare till våren 2020 i Sverige.

Ekonomisk uppföljning av uppdragen

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
Förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (inkl. utbetalda bidrag)	700 000	1 011 339

Tabell 4: Ekonomisk uppföljning Förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU

Planerat arbete under 2019

Under 2019 kommer projektgruppen hos Skogsstyrelsen att arbeta aktivt med organiserandet av ett Skogsakademimöte för EU beslutsfattare i Sverige under våren 2020.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	16(24)
----------------	----	------------	--	--------

En färdplan tas fram och regelbundna planeringsmöten med den finska motparten såväl som finska och svenska intressenter kommer att äga rum för att bl.a. fastställa tema, program, dagordning, talare, målgrupp samt det hela praktiska arrangemanget. Det svenska arbetet kommer att utföras av Skogsstyrelsen i nära samarbete med svenska intressenter och främst Föreningen Skogen.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	17(24)
----------------	----	------------	--	--------

4. Uppdrag att bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet (N2018/04156/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att under åren 2018–2019 bistå Regeringskansliet i det fortsatta genomförandet av det nationella skogsprogrammet. Uppdraget innebär att Skogsstyrelsen ska bidra till att uppnå det nationella skogsprogrammets vision och målen för de fem fokusområdena i skogsprogrammets strategi (dnr N2018/03142/SK).

Inom ramen för skogsprogrammets fortsatta dialogprocess ska Skogsstyrelsen i nära dialog med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) samverka med, och vid behov samordna, nya och befintliga intressenter och initiativ på regional nivå.

Skogsstyrelsen ska vidare bidra till skogsprogrammets dialogprocess nationellt. I arbetet ska Skogsstyrelsen inkludera myndigheter, lärosäten, företag, organisationer och intressenter i skogens hela värdekedja och angränsande sektorer. Inom ramen för detta arbete ska Skogsstyrelsen anordna en konferens under 2018 och 2019, där bland annat åtgärder kan presenteras och följas upp. I uppdraget ingår också att i samverkan med de ovan nämnda aktörerna ta fram underlag för en bred omvärldsanalys i syfte att stärka det framtida arbetet med skogsprogrammet. Skogsstyrelsen ska även stärka arbetet med integrering av den internationella skogliga dimensionen i det fortsatta arbetet med skogsprogrammet.

När det gäller representationen av aktörer bör hänsyn tas till och avvägningar göras utifrån bland annat berörda intressenter, mångfald och balans mellan kvinnor och män.

Länsstyrelser, landsting och samverkansorgan har olika roller på regional nivå. Det är därför det viktigt med ett nära samarbete och samverkan dem emellan och med Skogsstyrelsen.

Befintliga strukturer för extern samverkan i skogsfrågor som finns hos Skogsstyrelsen bör användas och utvecklas. Även befintlig myndighetssamverkan inom till exempel genomförandet av Agenda 2030 där ett 60-tal statliga myndigheter samverkar bör användas.

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsens tolkning är att de båda uppdragen ”Bistå i genomförandet” och ”Stödja regionala dialoger och insatser”, har starka kopplingar till varandra. Arbetet har framförallt handlat om fördelning av medel samt att kommunicera skogsprogrammets syfte och mål till de regionala aktörerna.

Under hösten har Skogsstyrelsen och ansvariga på Näringsdepartementet haft återkommande avstämningar och kalibreringar kring tolkning av uppdraget samt hur arbetet går.

Projektorganisation

Skogsstyrelsen har inrättat en projektorganisation med en projektgrupp bestående av en projektledare, tre regionala samordnare som stöd för länen inom respektive region på Skogsstyrelsen och en kommunikatör. I projektgruppen ingår även en verksjurist som resursperson. Projektgruppens arbete styrs av en styrgrupp.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	18(24)
----------------	----	------------	--	--------

Genomförda insatser 2018

Stöd till skogsprogrammets dialogprocess

Skogsstyrelsen har under hösten 2018 stöttat arbetet i länen genom kontakter med länsstyrelserna. Projektgruppen har även bistått Skogsstyrelsens representanter som deltar i de regionala processerna.

Skogsstyrelsen har använt befintliga strukturer för extern samverkan, till exempel de skogliga sektorsråden, för att informera och föra en dialog kring strategi, handlingsplan och de uppdrag som finns inom ramen för Sveriges nationella skogsprogram.

Omvärldsanalys

Skogsstyrelsen har i de båda uppdragen med att bistå i det nationella genomförandet och bistå i internationella skogsfrågor tagit fram en omvärldsanalys. Analysen är tänkt att användas som bakgrundsinformation i arbetet med de regionala strategierna (se avsnittet om omvärldsanalysen under "Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor" ovan).

Konferens "Nationella skogsprogrammet i praktiken"

Skogsstyrelsen har anordnat en konferens den 6 – 7 december 2018. I framtagandet av program har Skogsstyrelsen och ansvariga på Näringsdepartementet haft återkommande avstämningar.

Temat för konferensens första dag var jämställd skogssektor. Temat för konferensens andra dag var regionala skogsstrategier och dialoger.

Totalt samlade de båda dagarna 161 deltagare, varav 93 kvinnor (58 procent) och 68 män (42 procent) från både myndigheter, skogssektor och övriga intressenter. Fördelningen mellan kvinnor och män var densamma under båda dagarna.

Utvärderingen visar att deltagarna ansåg att första dagen gav kunskap och insikt om utmaningar kring jämställdhet i skogssektorn och att den gav ett avstamp för fortsatt jämställdhetsarbete. Även dag två upplevdes som övervägande positiv och att dagen gett mer kunskap om de regionala processerna och på vilket sätt de bidrar till genomförandet av nationella skogsprogrammet.

Dokumentationen från konferensen finns att hämta på Skogsstyrelsens webbsida om skogsprogrammet www.skogsstyrelsen.se/nationellaskogsprogrammet

Kommunikation och webbplats

På www.skogsstyrelsen.se/nationellaskogsprogrammet finns övergripande information om Skogsstyrelsens regeringsuppdrag som kopplar till programmet. På www.skogsstyrelsen.se/regionalaskogsstrategier samlas information som kan vara till nytta för de som arbetar med att ta fram regionala strategier för skogen eller som är intresserade av vad som sker regionalt inom ramen för skogsprogrammet. Där kan länsstyrelserna till exempel ta del av information kring utlysningar av medel och redovisning av genomförda insatser.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	19(24)
----------------	----	------------	--	--------

Skogsstyrelsen har i samband med utlysning och fördelning av medel och vid skogsprogrammets konferens skickat ut pressinformation och twittrat. I all kommunikation ingår budskapet att aktiviteten sker inom ramen för det nationella skogsprogrammet.

Ekonomisk uppföljning

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
Bistå i det nationella genomförandet inkl. stödja regionala dialoger och strategier	2 500 000	1 764 570

Tabell 5: Ekonomisk uppföljning Bistå i det nationella genomförandet inkl. stödja regionala dialoger

Inför fortsatt arbete

I strategin för nationellt skogsprogram nämns under kapitel 4.4. att regeringen avser att ge Skogsstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på relevanta indikatorer som löpande kan mäta eller på annat sätt visa på skogsprogrammets genomförande. Skogsstyrelsen ser ett behov av att indikatorerna finns på plats så tidigt som möjligt i processen varför vi ser detta uppdrag som angeläget.

Skogsstyrelsen vill här återigen lyfta frågan om att den nationella processen behöver etableras och tydliggöras som en sammanhållande motor för de regionala och internationella processerna samt programmets inriktning, åtgärder, utveckling och uppföljning/utvärdering.

Skogsstyrelsen bedömer att ett ekonomiskt stöd är av betydelse även kommande år för att säkra att de regionala processerna fortsätter. Detta för att de etablerade dialogerna mellan olika intressenter kan fortsätta att utvecklas och för att koppling till den nationella processen ska kunna ske.

Planerat arbete under 2019

- Skogsstyrelsen kommer att fortsätta använda befintliga strukturer för extern samverkan för att informera och föra dialog om skogsprogrammet.
- Skogsstyrelsens webbsida www.skogsstyrelsen.se/regionalaskogsstrategier kommer att vara ett viktigt forum för att dela aktuell information och faktaunderlag till de regionala processerna. Webbplatsen kommer fortlöpande att uppdateras och utvecklas.
- Skogsstyrelsen kommer att kommunicera externt via hemsida, pressinformation och Twitter bland annat i samband med utlysning av medel och i samband med skogsprogrammets konferens.
- Skogsstyrelsen planerar att arrangera en konferens under oktober – november 2019. Planeringen inför konferensen kommer att starta i juni med fastställande av datum, tema och inriktning för konferensen. Erfarenheter från konferensen 2018 kommer att tas med i planeringen inför konferensen 2019.
- Under 2019 kommer Skogsstyrelsen att arbeta med Samverkansprocessen för skogsproduktion inom ramen för det nationella skogsprogrammet. Samverkansprocess skogsproduktion presenterade i november 2018 en remissversion av slutrapporten innehållande förslag till åtgärder för att förbättra och effektivisera skogsproduktionen i landet. Remisstiden pågår till 12 februari 2019. När remissvaren är sammanställda kommer den processgrupp som är sammanhållande för samverkansprocessen att

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	20(24)
----------------	----	------------	--	--------

diskutera vilka justeringar som bör göras i slutrapporten innan den fastställs. Slutrapporten beräknas vara klar under mars-april 2019. Nästa steg är att respektive organisation som står bakom rapporten påbörjar implementeringsarbetet. För Skogsstyrelsens del handlar det bland annat om översyn av regelverk, ta initiativ till en plattform för adaptiva försök och att utveckla sin produktionsrådgivning. Samverkansprocessens processgrupp kommer att följa det fortsatta arbetet och att förslagen implementeras hos respektive aktör.

Flera av förslagen förutsätter en utökad finansiering, bland annat forskningsinsatser, övervakning av skadegörare och utökad rådgivning. Samverkansprocess skogsproduktion och dess resultat kommer i fortsättningen att ingå i de gemensamma planerna för skogsprogrammet. Förhoppningsvis kan nödvändig finansiering komma till stånd via skogsprogrammet.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	21(24)
----------------	----	------------	--	--------

5. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, stödja regionala dialoger och strategier (N2018/04157/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att fördela medel till regionala insatser som stödjer det nationella skogsprogrammets vision och mål för de fem fokusområdena i skogsprogrammets strategi (dnr N2018/03142/SK)

Skogsstyrelsen ska genom utlysning fördela medel till regionala insatser som uppfyller följande villkor:

- Insatserna ska bidra till skogsprogrammets vision och ett eller flera av målen för de fem fokusområdena.
- Insatserna ska skapa förutsättningar för en långsiktig och strategisk samverkan och dialog mellan befintliga och nya intressenter som är verksamma på regional nivå och som vill bidra till skogsprogrammets genomförande.
- Stödmottagare ska i första hand vara länsstyrelserna. Länsstyrelserna ska i detta samverka med de regionalt utvecklingsansvariga enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen. Med samverkan avses att länsstyrelserna ska samarbeta och stödja utvecklingsansvariga som genomför insatser. Länsstyrelse, landsting och samverkansorgan har olika roller på regional nivå och det är därför viktigt med ett nära samarbete och samverkan dem emellan och med Skogsstyrelsen.
- Stödmottagare av medel ska utveckla och genomföra ett regionalt skogsprogram eller en regional skogsstrategi som bidrar till genomförandet av det nationella skogsprogrammets vision och mål.
- Insatserna ska återspegla regionala förutsättningar, intressen och behov samt inbegripa ett nära samarbete och samverkan mellan t.ex. myndigheter, samverkansorgan, kommuner, näringsliv, universitet, högskolor och intresseorganisationer.
- Insatserna ska sträva efter mångfald och balans mellan kvinnor och män.

Det som sägs om ett landsting i detta beslut gäller även Gotlands kommun.

Fördelningen av medel bör i möjligaste mån syfta till att åstadkomma en rimlig länsvis fördelning. En ansökan kan omfatta ett eller flera län. Att lämna statligt stöd genom tjänster eller bidrag till enskilda företag ska inte vara del av insatserna, varken nationellt eller regionalt.

Skogsstyrelsen får under 2018 fördela högst 17 000 000 kronor för stöd till regionala insatser. Regeringen beräknar att ytterligare upp till 9 000 000 kronor kan fördelas för samma ändamål under 2019. Stöden ska betalas ut som ekonomiska bidrag utan krav på medfinansiering.

En ekonomisk uppföljning med en redogörelse över hur beviljade medel har bidragit eller förväntas bidra till arbetet med skogsprogrammets genomförande ska lämnas till

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	22(24)
----------------	----	------------	--	--------

Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 28 februari 2019, respektive för insatserna under 2019 senast den 28 februari 2020.

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsen har under hösten prioriterat att få till en snabb process för utlysning och fördelning av medel. Målet har varit att ge länsstyrelserna möjlighet att snabbt komma igång och få så lång tid som möjligt till att genomföra aktiviteter.

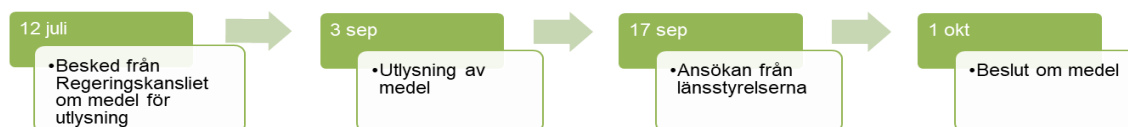
Skogsstyrelsen följer upp de regionala insatserna genom att begära in en redovisning från de län som beviljats medel. Länsstyrelsernas redovisning sammanfattas nedan.

Projektorganisation

Projektgruppen som arbetar med uppdraget att bistå i genomförandet, arbetar även med detta uppdrag.

Genomförda insatser 2018

Skogsstyrelsen har under 2018 fokuserat på utlysning och fördelning av medel. Det har bland annat inneburit att tolka och utforma villkor, kriterier och anvisningar samt att ta fram former för bedömning och beslut om utbetalning.

Figur 1: Process för utlysning av medel till regionala insatser

19 länsstyrelser ansökte om medel till regionala insatser och processer. Kronoberg, Jönköping och Kalmar län inkom med en gemensam ansökan. Övriga län sökte var för sig även om samarbeten förekommit mellan flera län i genomförandet.

Stockholms och Uppsala län ansökte inte om medel 2018. En av anledningarna man anger är att uppdraget inte var direkt riktat till länsstyrelserna.

Totalsumman av ansökningar uppgick till 16 534 000 kronor. Efter justering i en av ansökningarna fördelades 15 934 000 kronor till länsstyrelserna.

Skogsstyrelsen har under hösten tagit fram anvisningar för länsstyrelsernas redovisning av genomförda insatser. Skogsstyrelsen har genomfört tre videomöten med kontaktpersoner och projektledare på länsstyrelserna för att gå igenom hur redovisningen ska gå till och hur insatserna ska beskrivas. Projektgruppen har påbörjat förberedelser för utlysning av medel för 2019.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	23(24)
----------------	----	------------	--	--------

Ekonomisk uppföljning av utbetalda medel

Länsstyrelserna har den 1 februari 2019 lämnat en ekonomisk uppföljning av de medel de fått utbetalda för insatser under 2018. I tabellen nedan redovisas en länsvis ekonomisk uppföljning.

Länsstyrelse	Beslutat belopp (kr)	Upparbetat belopp (kr)	Belopp att återbetala (kr)
Norrbottnen	1 500 000	454 009	1 045 991
Västerbotten	1 000 000	1 000 000	0
Jämtland	2 000 000	558 812	1 441 188
Västernorrland	600 000	464 860	135 140
Gävleborg	800 000	357 555	442 445
Dalarna	800 000	800 000	0
Värmland	400 000	386 764	13 236
Västmanland	1 200 000	829 814	370 186
Uppsala	0	0	0
Stockholm	0	0	0
Örebro	600 000	600 000	0
Södermanland	250 000	11 012	238 989
Östergötland	1 000 000	873 372	126 628
Västra Götaland	900 000	370 449	529 551
Gotland	450 000	257 927	192 073
Kronoberg, Jönköping och Kalmar	2 434 000	1 937 303	496 706
Halland	800 000	280 643	519 357
Blekinge	400 000	114 000	286 000
Skåne	800 000	289 919	510 081
Totalt	15 934 000	9 586 439	6 347 571

Tabell 6: Ekonomisk uppföljning av ansökta och återbetalda medel per län

Länen har i huvudsak arbetat under tre månader. Det visar sig i redovisningen ovan att ambitionerna var höga men det har varit svårt hinna mobilisera resurser och genomföra samtliga planerade aktiviteter under denna korta tid. Därmed har en del aktiviteter fått flyttas fram till 2019, vilket inneburit att en stor andel av de fördelade medlen blivit outnyttjade.

Medlens bidrag till genomförandet

I samband med den ekonomiska uppföljningen för 2018, lämnade länsstyrelserna även en redogörelse för hur ansökta medel 2018 bidragit eller kommer att bidra till genomförandet av det nationella skogsprogrammet. Flera av länen betonar att dialogprocesser är tidskrävande. Tre månader har upplevts vara en alltför kort tid för att fullfölja arbetet, och en majoritet av länen ser behov av att de regionala processerna fortsätter kommande år.

En majoritet av länen har startat upp sitt arbete med förankring och bred dialog i form av olika typer av möten. Detta för att skapa förutsättningar för ökad samsyn mellan olika aktörer och intressenter i det fortsatta arbetet med att ta fram en regional skogsstrategi.

Skogsstyrelsen	PM	2019-02-14	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	24(24)
----------------	----	------------	--	--------

Många län har också tagit fram underlag kring regionala förutsättningar som input till dialog med regionala aktörer.

Länen har i sina redogörelser även levererat könsuppdelad statistik för genomförda aktiviteter.

De län som redan hade påbörjat eller beslutat om någon form av skogsstrategi, har under hösten börjat jobba med åtgärder i tillhörande handlingsplan eller vidtagit åtgärder för att bredda sin strategi. Ett konkret exempel är en regional jämställdhetskonferens med över 280 deltagare. Ett annat exempel är produktion av poddar, som ska skapa förståelse för skogens hela värdekedja.

Synpunkter som fångats upp under arbetets gång

- Problematiken kring att få alla intressenter att engagera sig i de regionala dialogerna har lyfts vid flera tillfällen. Orsakerna varierar utifrån respektive organisations eller företags förutsättningar och engagemang på regional nivå. Exempelvis finns Sveriges Lantbruksuniversitet och andra lärosäten bara på vissa platser i landet, varför deras representation saknas i flera regionala arbeten.
- Samma sak gäller för ideella organisationer som ofta, förutom på nationell nivå, representeras av personer som inte kan delta på möten dagtid utan att behöva ta ledigt från sitt jobb. Likaså verkar flera av skogsbrukets aktörer över stora geografiska områden och har därför inte resurser att engagera sig i alla berörda län där de verkar. På samma sätt har mindre och lokala aktörer svårt att prioritera övergripande strategiarbete man inte ser någon omedelbar nytta med.
- Frågan om vilken organisation som är bäst lämpad att driva arbetet med de regionala processerna har väckts i olika sammanhang. Det finns synpunkter på varför inte regionerna, som är regionalt tillväxtansvariga, är huvudmän för strategiarbetet.

Planerat arbete under 2019

Förutsättningarna för arbetet 2019 klargjordes i samband med Skogsstyrelsens regleringsbrev som offentliggjordes den 27 december 2018.

Utlysningen av medel skedde den 16 januari. Skogsstyrelsen planerar att fatta beslut om utbetalning av medel den 1 mars. Vi kommer att löpande följa och aktivt stödja de regionala processerna.

Eftersom Skogsstyrelsens arbete på regional och lokal nivå kommer att finansieras med begränsade myndighetsmedel (anslag 1:1) under 2019 finns en risk att deltagandet i det länsvisa arbetet måste prioriteras ned. Detta skulle innebära att Skogsstyrelsen i begränsad omfattning kan bidra till de regionala dialogerna och processerna. För att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete behöver resurser tillföras på regional nivå.

Förberedelse av redovisning av det regionala arbetet 2019

Skogsstyrelsen kommer att ta fram anvisningar för länsstyrelsernas redovisning av genomförda insatser. Vi kommer även att informera länsstyrelserna om hur redovisningen ska gå till och hur insatserna ska beskrivas.